

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย

ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

คู่มือการใช้ “รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” เล่มนี้ เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยมุ่งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน คู่มือเล่มนี้ประกอบด้วย คำชี้แจง บทนำ และรายละเอียดของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
คำนำ.....		ก
สารบัญ.....		ข
คำชี้แจง.....		ง
ตอนที่ 1 ความนำ.....		1
ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ ประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....		1
วัตถุประสงค์.....		3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		3
ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ....		4
องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายงานวิชาการที่ต้องพัฒนา.....		4
การบริหารหลักสูตร.....		4
การจัดกระบวนการเรียนรู้.....		4
การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา.....		5
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....		6
การนิเทศการศึกษา.....		6
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....		6
การวางแผน.....		6
การดำเนินงาน.....		7
การประเมินผล.....		7
บรรณานุกรม.....		9

คำชี้แจง

“คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” เล่มนี้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิทยากรท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปปฏิบัติเพื่อการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. การดำเนินการของครู วิทยากรท้องถิ่น และผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ครู วิทยากรท้องถิ่น และผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องศึกษาคู่มือเล่มนี้โดยละเอียดเพื่อจะได้เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน

1.2 ครูและวิทยากรท้องถิ่นต้องดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ อุทิศตน และมุ่งมั่น

1.3 ครูและวิทยากรท้องถิ่นต้องดำเนินงานด้วยความร่วมแรงร่วมใจ เป็นกัลยาณมิตร ภายใต้หลักการประชาธิปไตย

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิผล

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและวิทยากรท้องถิ่นในการดำเนินงาน

2. การดำเนินการของสถานศึกษา

2.1 การบริหารงานวิชาการตามคู่มือเล่มนี้จะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ครูและวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชนให้การสนับสนุน โดยมุ่งไปที่ความสำเร็จของงานวิชาการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 สถานศึกษาต้องเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยากรท้องถิ่น และครู มาร่วมวางแผนการดำเนินงาน

2.3 สถานศึกษาต้องจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

2.5 การดำเนินงานเพื่อบริหารงานวิชาการตามคู่มือเล่มนี้ สถานศึกษาจะต้องนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ความนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตคนให้มีคุณภาพ โดยมีงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจในการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ คือ มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และด้านภาวะสุขภาพ (วิศิษย์ ชาญสุข, 2549, หน้า 2) แต่จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบปัญหาคือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของงานวิชาการ (คัมภีร์ สุดแท้, 2553, หน้า 2-3) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดีและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ จึงจะบริหารงานโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนตามที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีรูปแบบที่เหมาะสม เนื่องจากทักษะของพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21 จะประกอบด้วย 3 R X 7C ซึ่ง 3R ได้แก่ อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetics) ส่วน 7C ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking & problem solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, teamwork & leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, information & media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career & learning skills) (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 19)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารงานในสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (สงวนพงศ์ ชวนชม, 2557, หน้า 62) ผลการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเพียงวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาเท่านั้นที่คะแนนเฉลี่ยเกิน 50 คะแนน (59.32 คะแนน) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น มีวิชาที่คะแนนเฉลี่ยเกิน 50 คะแนนคือ วิชาภาษาไทย (50.76 คะแนน) และวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (51.94 คะแนน) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนทั่วประเทศ (สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 17 มีนาคม 2558, ออนไลน์ และ 19 มีนาคม 2558, ออนไลน์)

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของไทยประสบปัญหาอย่างมาก ทั้งนี้ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรทางการบริหาร รวมถึงจำนวนนักเรียนที่เข้าสู่ระบบโรงเรียนมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และวาริ เพ็งสวัสดิ์, 2554, หน้า 37) สอดคล้องกับคัมภีร์ สุดแท้ (2553, หน้า 130) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กว่า มีปัญหาสำคัญในเรื่อง 1) ครูไม่เข้าใจหลักสูตร 2) ครูไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร 3) ครูไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ 5) ขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน 6) การวัดผลและประเมินผล ขาดเครื่องมือวัดผลที่ได้มาตรฐาน 7) ครูขาดความสนใจและความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย และ 6) การนิเทศการศึกษายังไม่เป็นไปตามแผนการนิเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย พสุพันธ์ (2553, หน้า 28) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า มีปัญหาดังนี้ 1) ด้านครู ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลและประเมินผลตามสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอนประจำชั้นเรียน สอนไม่ตรงตามวิชาเอก และสอนความถนัดของตนเอง 2) ด้านงบประมาณ ขาดงบประมาณที่จะมาสนับสนุนงานวิชาการ 3) ด้านสื่อ ขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย 4) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้ความสำคัญต่องานวิชาการน้อยเกินไป 5) ด้านการจัด การเรียนการสอน ครูผู้สอนขาดความกระตือรือร้นในการทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และขาดเทคนิคในการสอนที่ทันสมัย

คู่มือการใช้ “รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก หากสถานศึกษาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ เชื่อได้ว่าสถานศึกษาจะบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

คู่มือการใช้ “รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิทยากรท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนในการบริหารงานวิชาการ
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เกิดประสิทธิผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้คู่มือการใช้ “รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” มีดังนี้

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน สามารถดำเนินงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสิทธิผล

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก

องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายงานวิชาการที่ต้องพัฒนา

ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิผล จะต้องดำเนินงาน
ในขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารหลักสูตร ดำเนินการดังนี้

1.1.1 จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1.1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย

ของโรงเรียน

1.1.3 ครูศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พ.ศ.2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1.4 โรงเรียนศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้เรียน

และผู้ปกครอง

1.1.5 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.6 หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรเชิงบูรณาการแบบคู่ขนาน โดย

เชื่อมโยงข้ามกลุ่มสาระ

1.1.7 จัดรายวิชาที่สอนให้น้อยลงแต่ให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตรเน้นการ

เรียนการสอนรายวิชาหลักสูตรท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อลดคาบสอนครู และแก้ปัญหาขาด

แคลนครู

1.1.8 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

1.1.9 ครูและวิทยากรท้องถิ่นนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอน

1.1.10 ดำเนินการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นระยะ

1.1.11 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.1.12 นำครูและวิทยากรท้องถิ่นไปศึกษาดูงานโรงเรียนขนาดเล็กที่

ประสบความสำเร็จด้านวิชาการ

1.1.13 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้

1.2.1 โรงเรียนจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัด

การเรียนการสอน

- 1.2.2 ครูและวิทยากรท้องถิ่นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2.3 ครูและวิทยากรท้องถิ่นจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
- 1.2.4 โรงเรียนนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูและวิทยากรท้องถิ่นเป็นระยะ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร
- 1.2.5 โรงเรียนพัฒนาครูและวิทยากรท้องถิ่น โดยการจัดอบรมและ ศึกษาดูงานโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จด้านวิชาการ
- 1.2.6 ครูและวิทยากรท้องถิ่นใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
- 1.2.7 ครูและวิทยากรท้องถิ่นสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน
- 1.2.8 ครูและวิทยากรท้องถิ่นวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะด้วยวิธีการที่หลากหลายและตามสภาพจริง ทั้งด้านความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 1.2.9 โรงเรียนสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูและวิทยากรท้องถิ่นเมื่อสิ้นภาคเรียน
- 1.2.10 โรงเรียนจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการจัดกระบวนการเรียนรู้เมื่อสิ้นภาคเรียนเพื่อร่วมกันปรับปรุงและวางแผนดำเนินงานในภาคเรียนถัดไป
- 1.2.11 โรงเรียนรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุกภาคเรียน
- 1.2.12 โรงเรียนเผยแพร่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทางสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ สื่อเอกสาร สื่อออนไลน์ เป็นต้น
- 1.3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการดังนี้
- 1.3.1 โรงเรียนวิจัยสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา
- 1.3.2 โรงเรียนจัดอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3.3 ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการแก้ปัญหานักเรียน
- 1.3.4 เผยแพร่ผลงานการวิจัยของครูไปยังสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น

- 1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดำเนินการดังนี้
 - 1.4.1 โรงเรียนจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
 - 1.4.2 ครูผลิตและพัฒนา สื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ
 - 1.4.3 โรงเรียนจัดระดมทุนเพื่อจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการ
 - 1.4.4 โรงเรียนจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.4.5 ครูใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
 - 1.4.6 โรงเรียนมีการประเมินทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีของครู
- 1.5 การนิเทศการศึกษา ดำเนินการดังนี้
 - 1.5.1 โรงเรียนจัดประชุมเพื่อจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
 - 1.5.2 โรงเรียนดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายแบบกัลยาณมิตรเป็นระยะ ๆ
 - 1.5.3 โรงเรียนประเมินผลการนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอน
 - 1.5.4 โรงเรียนประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน
 - 1.5.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการระบบการนิเทศการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การวางแผน ประกอบด้วย
 - 2.1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
 - 2.1.2 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย
 - 2.1.3 การจัดทำแผนงาน/โครงการด้านวิชาการ
 - 2.1.4 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน

2.2 การดำเนินงาน ประกอบด้วย

2.2.1 การปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการที่วางไว้

2.2.2 การจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน/โครงการ

2.2.3 การสั่งการหรือมอบหมายงาน

2.2.4 การควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.3 การประเมินผล ประกอบด้วย

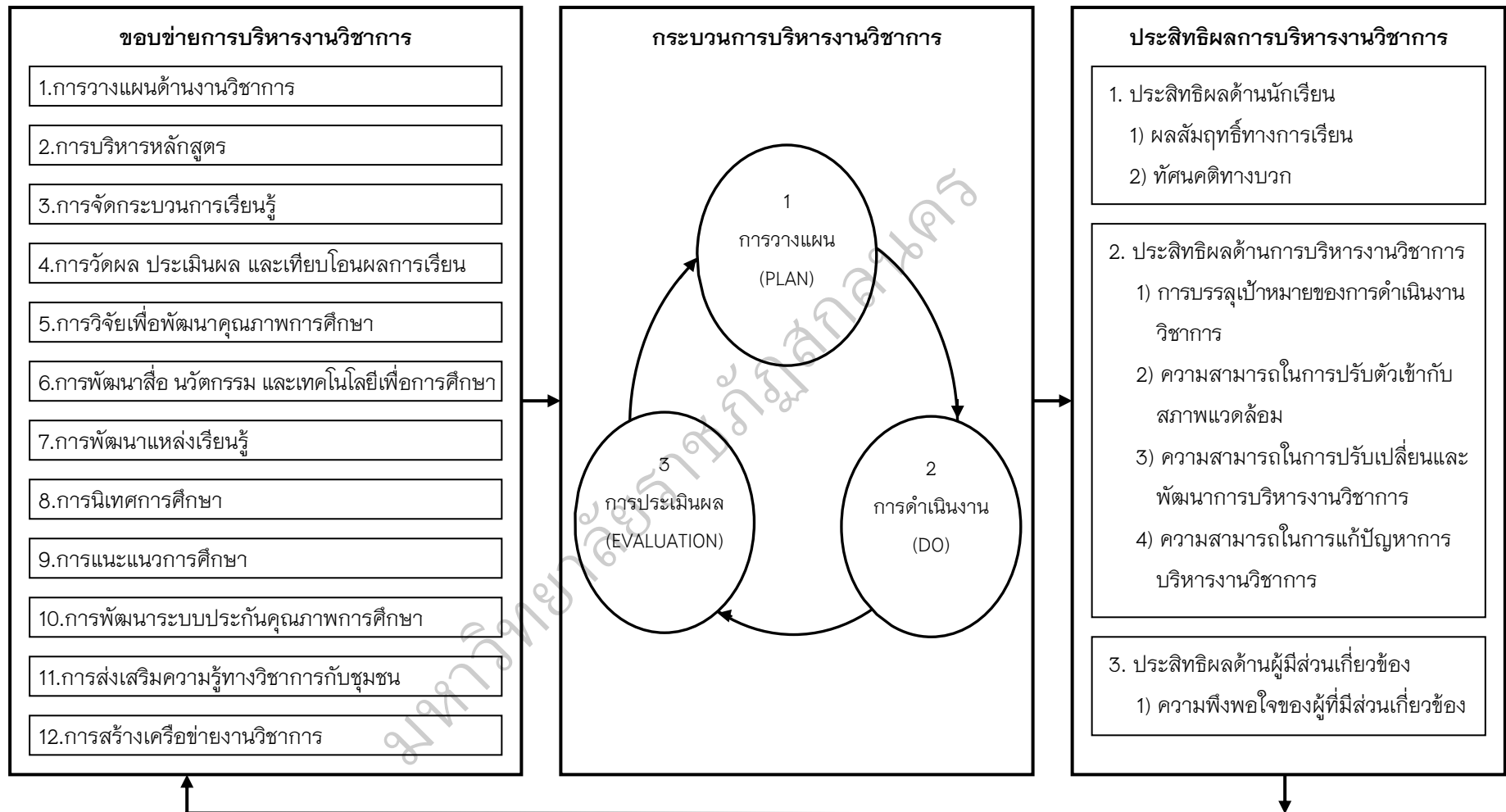
2.3.1 การประเมินผลงาน/โครงการวิชาการของโรงเรียน

2.3.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู

2.3.3 การรายงานผลการดำเนินงาน

รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปลำดับ
ภาพประกอบ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณานุกรม

- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ค.ต. สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันชัย พงสุพันธ์. (2553). *การศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิศิษฐ์ ชาญสุข. (2549). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และวาโร เพ็งสวัสดิ์. (2554). *รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงวนพงศ์ ชวนชม. (2558). “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” ใน *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*. 20(2). หน้า 59-68.
- สำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (17 มีนาคม 2558). *ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557*. เข้าถึงได้จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice/FrBasicStat.aspx>.
- _____. (19 มีนาคม 2558). *ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557*. เข้าถึงได้จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice/FrBasicStat.aspx>.